

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Bouwstenen Herstelinfrastructuur

implementatie van inspiratie

Landelijke dag van Verslavingskunde Nederland

Driebergen, 18 oktober 2024

Cas Barendregt, IVO

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Doel en inhoud

- Deelnemers kennen inspiratieboek 'bouwstenen herstelinfrastructuur'
- Deelnemers meer bewust van herstelinfrastructuur en noodzaak deze te verbeteren
- Deelnemers hebben handvatten om deze infrastructuur te adresseren in eigen context

- Presentatie 'inspiratieboek' en hoe ontstaan
- Bespreking van casussen 'herstelinfrastructuur' (subgroepen)
- Reflectie op #hoedan?

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Project: 'Bouwstenen voor herstel'

Ondersteuning en behandeling bij herstel beter organiseren rondom de persoon met een verslaving en diens naasten

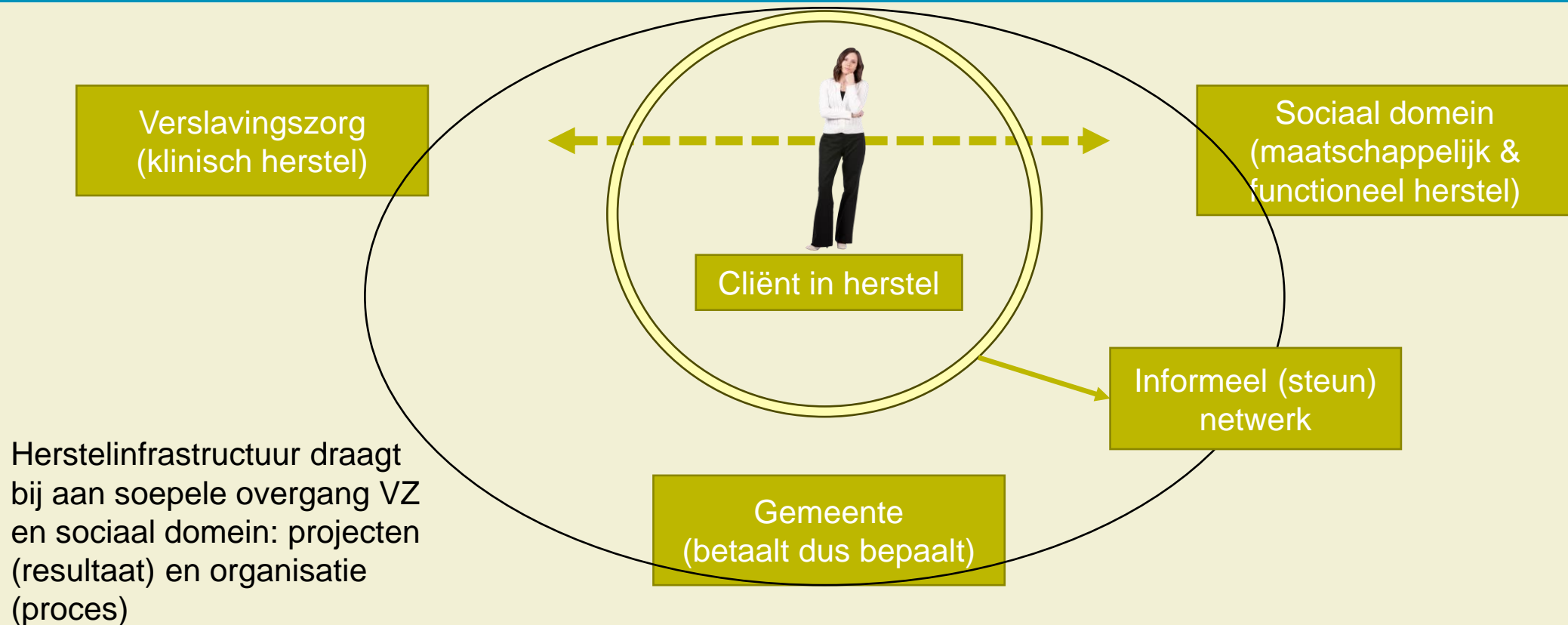
IVO, NISPA + verslavingszorginstellingen + maatschappelijke organisaties + gemeenten: in drie lokale teams aan de slag

Resultaten:

- Handreiking
- Lokale convenanten

Herstelinfrastructuur voor mensen met een verslaving

De cliënt centraal

Bouwstenen voor samenwerking tussen sociaal domein en verslavingszorg

Thomas Martinelli
Cas Barendregt
Elske Wits
Cor Verbrugge
Boukje Dijkstra

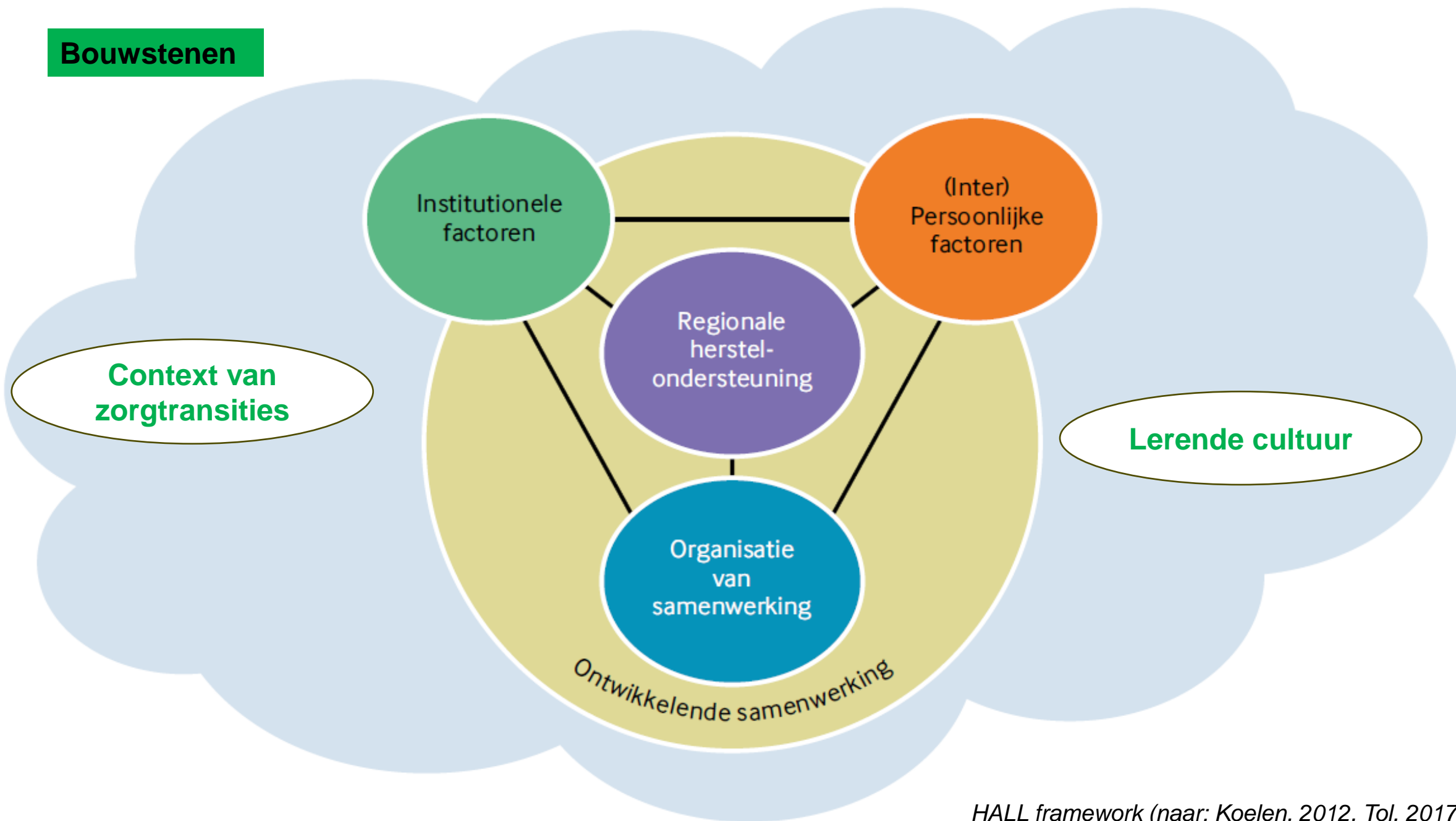
Inspiratieboek

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Bouwstenen

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Institutionele Bouwstenen

- **(Financiële) Middelen:**
  - Structurele middelen die continuïteit waarborgen voor herstelinitiatieven (incl. informele zorg)
  - Gezamenlijke of samengestelde budgetten uit verschillende financieringsstromen (bv zorgverzekeraars en Wmo)
- **Vrije ruimte**
  - Ondersteuning zonder veranderdoel ('onderhoud') is voldoende grond voor financiering
  - Zorgverleners in staat stellen meer te doen dan hun hoofdtaak als dat nodig is
- **Zichtbaar en toegankelijk herstelaanbod**
  - Hulpaanbod is zichtbaar, laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk
  - Er is een (menselijk) aanspreekpunt voor wanneer mensen vastlopen in het systeem

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Bouwstenen organisatie van de samenwerking

- **Regiovisie:**
  - Ontwikkelen van een (regionale) herstellvisie met missie
- **Financiering:**
  - Afspraken over wat te doen als bekostiging via de reguliere weg niet mogelijk is
- **Verskillende typen hulpaanbod:**
  - Faciliteren en betrekken van informele hulp, contact met lotgenoten of peers
  - Inzetten van ervaringsdeskundigheid
  - Herstelaanbod voor mensen die willen blijven gebruiken

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

(inter)persoonlijke bouwstenen

- **Attitude:**

- Doordrongen van (regionale) herstelvisie
- Ervan uitgaan dat positieve verandering altijd mogelijk is
- Stigmatisering wordt geadresseerd

- **Eigen effectiviteit:**

- Professionals hebben voldoende (basis)kennis van middelengebruik en verslaving
- Er is voldoende ruimte in de werkopdracht om samenwerkingsrelaties aan te gaan.

- **Vrije ruimte:**

- Meebewegen met behoeften cliënt en een 'alles of niets' situatie voorkomen
- Vertrouwen geven aan zorgverlener en cliënt en niet achter beleid of regels verschuilen

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Zoveel ontwikkelingen ...

- Rijdende trein IZA - hoe haak je aan?
- 'Herstelinfrastructuur': specifiek aandacht voor verslaving?
- Bouwstenen: hoe presenteer je die?

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Drie cases (casussen)

Cliëntreizen (Amsterdam) → inspiratieboek

- Rick   vrije ruimte
- Ron   community
- #hoedan?   versterken 'interpersoonlijke' bouwstenen?

3 subgroepen: 1 moderator, 1 rapporteur

25 minuten

15 minuten plenair

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Contact:

Cas Barendregt (barendregt@ivo.nl)

Boukje Dijkstra (boukje.dijkstra@ru.nl)

Elske Wits (wits@ivo.nl)

Contactgegevens

Bezoekadres

Koningin Julianaplein 10
2595 AA Den Haag

Postadres

Postbus 30833
2500 GV Den Haag

T 070 302 8456

E secretariaat@ivo.nl

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Samenwerking tussen mensen

Helpend: **gedeelde TAAL**
(of: begrip van elkaars taal)

herstel
empowerment

POSITIEVE
GEZONDHEID

eigen regie

grip op je leven

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

- Zorgen voor jezelf
- Je grenzen kennen
- Kennis van gezondheid
- Omgaan met tijd
- Omgaan met geld
- Kunnen werken
- Hulp kunnen vragen

DAGELIJKS
FUNCTIONEREN

- Sociale contacten
- Serieus genomen worden
- Samen leuke dingen doen
- Steun van anderen
- Erbij horen
- Zinnvolle dingen doen
- Interesse in de maatschappij

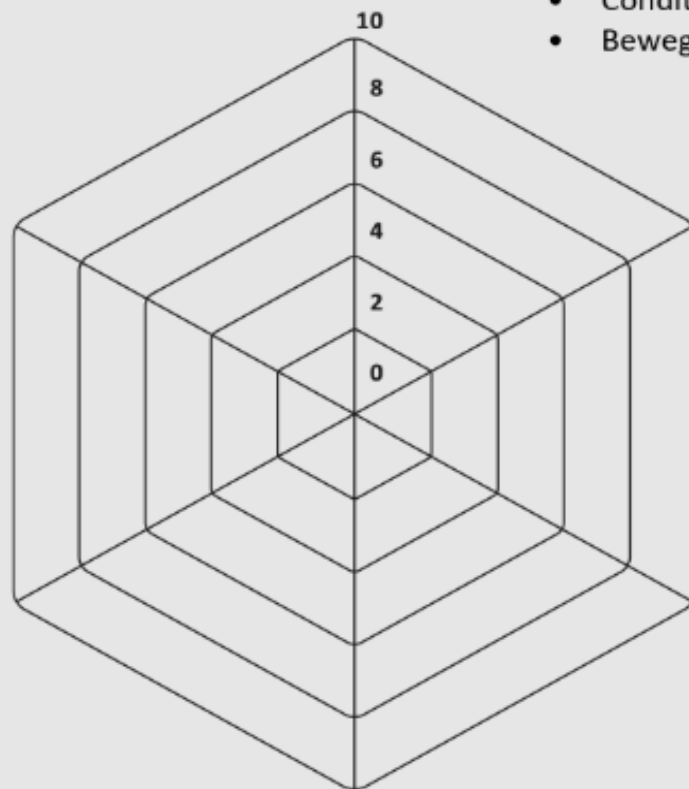

MEEDOEN

LICHAAMSFUNCTIES

- Je gezond voelen
- Fitheid
- Geen klachten en pijn
- Slapen
- Eten
- Seksualiteit
- Conditie
- Bewegen

MENTAAL
WELBEVINDEN

- Onthouden
- Concentreren
- Communiceren
- Vrolijk zijn
- Jezelf accepteren
- Omgaan met verandering
- Gevoel van controle

ZINGEVING

- Zinvol leven
- Levenslust
- Idealen willen bereiken
- Vertrouwen hebben
- Accepteren
- Dankbaarheid
- Blijven leren

KWALITEIT VAN LEVEN

- Genieten
- Gelukkig zijn
- Lekker in je vel zitten
- Balans
- Je veilig voelen
- Intimiteit
- Hoe je woont
- Rondkomen met je geld

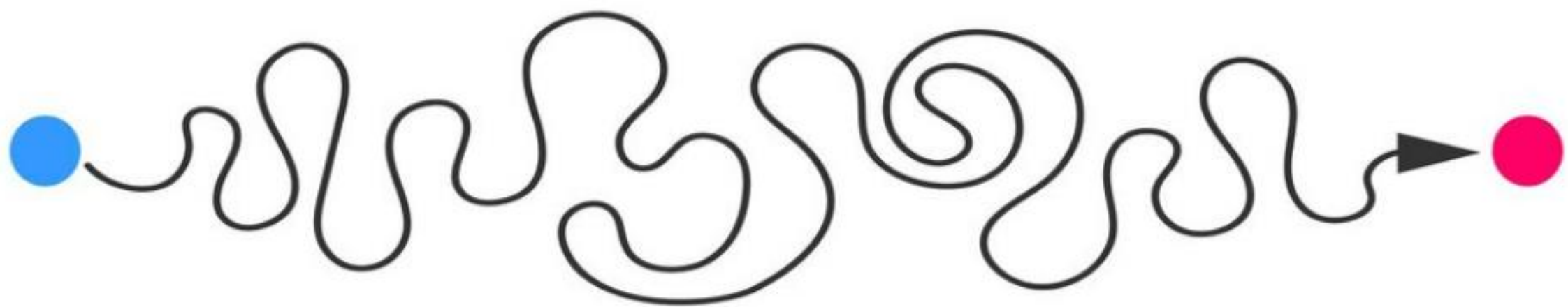

Onderzoek
naar welzijn,
zorg &
verslaving

Taal: Sociaal werk (van Leeuwen, www.8fasenmodel.nl)

“Een krachtgericht begeleidingstraject waarin de leefgebieden die voor iedereen van belang zijn centraal staan:

- zingeving
- wonen
- financiën
- relaties
- lichamelijke gezondheid
- psychische gezondheid
- werk en activiteiten”

Bijlage 1. De zes dimensies van positieve gezondheid, vier dimensies van herstel en soorten zorg en ondersteuning bij verslaving

